

Sygn. akt II PK 89/14

POSTANOWIENIE

Dnia 4 listopada 2014 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Romualda Spyt

w sprawie z powództwa G. R.
przeciwko Miejskiemu Przedszkolu Publicznemu nr [...] im. [...] w B.
o przywrócenie do pracy i odszkodowanie,
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy, Ubezpieczeń
Społecznych i Spraw Publicznych w dniu 4 listopada 2014 r.,
skargi kasacyjnej powódki od wyroku Sądu Okręgowego w J.
z dnia 27 sierpnia 2013 r., sygn. akt VII Pa (...),

1. odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania

2. zasądza od Skarbu Państwa - Sądu Okręgowego w J. na rzecz adwokata T. B. kwotę 120 zł tytułem kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej powódce w postępowaniu kasacyjnym.

UZASADNIENIE

Powódka G. R. wniosła skargę kasacyjną od wyroku Sądu Okręgowego w J. z dnia 27 sierpnia 2013 r.

Zaskarżonemu wyrokowi zarzuciła naruszenie prawa materialnego, przejawiające się w błędnej wykładni oraz niewłaściwym zastosowaniu art. 20 ust. 1 pkt 2 i 91c ustawy z dnia 26 stycznia 1982 r. Karta Nauczyciela (jednolity tekst: Dz.U. z 2014 r., poz. 191) oraz art. 30 § 4 i 41 k.p. - polegające na podaniu nieprawdziwej i niezgodnej z rzeczywistością podstawy prawnej rozwiązania stosunku pracy oraz dokonania tej czynności w okresie urlopu powódki.

Skarżąca wniosła o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania, wskazując, że „uzasadnieniem tego wniosku jest istnienie zagadnienia prawnego oraz konieczność dokonania wykładni przepisów. Wykładni powinna podlegać następująca kwestia: czy zmiana planu nauczania podlegająca przepisom Rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej w sprawie ramach planów nauczania w szkołach publicznych może być podstawą rozwiązania stosunku pracy w przypadku nauczycieli przedszkoli, do których stosuje się inne przepisy wykonawcze regulujące program wychowawczy i jakie kryteria nie dotyczące nauczyciela przedszkola powinny być brane pod uwagę przy rozwiązywaniu z nim stosunku pracy”.

Skarżąca wniosła ponadto o „zbadanie z urzędu kwestii nieważności postępowania pod kątem naruszenia art. 75 § 3 ustawy o ustroju sądów powszechnych i uchwały SN z 28.01.2014 r. BSA 4110-4/13. Orzekająca SSR A. W.B. została delegowana do Sądu Okręgowego przez podsekretarza stanu”.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zgodnie z art. 398⁹ § 1 k.p.c. Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne (pkt 1), istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów (pkt 2), zachodzi nieważność postępowania (pkt 3) lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona (pkt 4). W związku z tym wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania powinien wskazywać, że zachodzi przynajmniej jedna z okoliczności wymienionych w powołanym przepisie, a jego uzasadnienie zawierać argumenty świadczące o tym, że rzeczywiście, biorąc pod uwagę sformułowane w ustawie kryteria, istnieje potrzeba rozpoznania skargi przez Sąd Najwyższy.

W tym kontekście należy wskazać, że podstawowym celem instytucji przedsądu jest rozważenie, czy w skardze kasacyjnej podniesiono okoliczności, których rozważenie przez Sąd Najwyższy będzie wkładem w rozwój prawa i zapewnienie jednolitości jego sądowej wykładni. Tylko wtedy wykazany zostaje publicznoprawny charakter skargi kasacyjnej (por. postanowienia Sądu

Najwyższego z 4 lutego 2000 r., II CZ 178/99, OSNC 2000 nr 7-8, poz. 147; oraz z 9 listopada 2005 r., V CSK 70/05). Wymaganie dotyczące przedstawienia okoliczności uzasadniających przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania ma umożliwić stronie wnoszącej skargę kasacyjną przekonanie Sądu Najwyższego o istnieniu przesłanek, na których opiera się wstępne badanie skargi pod kątem przyjęcia jej (dopuszczenia jej) do rozpoznania (por. postanowienie Sądu Najwyższego z 11 kwietnia 2006 r., II CSK 65/06).

Gdy idzie o przyjęcie skargi do rozpoznania z uwagi na występowanie w sprawie istotnego zagadnienia prawnego, należy wskazać, że zgodnie z utrwalonym stanowiskiem Sądu Najwyższego jego rozstrzygnięcie nie może się sprowadzać do odpowiedzi na wątpliwości skarżącego, które można wyjaśnić za pomocą obowiązujących reguł wykładni bądź w drodze prostego zastosowania przepisów (postanowienia Sądu Najwyższego: z 28 grudnia 2004 r., I UK 187/04, niepubl.; z 16 marca 2009 r., III UK 90/08, LEX nr 707909; z 25 stycznia 2012 r., II UK 232/11, LEX nr 1215437; z 14 marca 2012 r., I PK 185/11, LEX nr 1214540).

Oczywiste jest, że rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 12 lutego 2002 r. w sprawie ramach planów nauczania w szkołach publicznych (Dz.U. Nr 15, poz. 142) – obowiązujące w dniu wypowiedzenia powódce stosunku pracy - nie miało zastosowania do przedszkoli, co wynika wprost z jego § 1. Nie oznacza to wszakże, że w przypadku przedszkola nie może być mowy o zmianie planu nauczania w rozumieniu art. 20 ust. 1 pkt 2 Karty Nauczyciela tylko dlatego, że plan nauczania tego typu instytucji nie został ujęty w formalne ramy rozporządzenia wykonawczego, a jedynie w taki sposób opracowana została podstawa programowa.

Trzeba jednakże podkreślić, że Sąd drugiej instancji nie zastosował w niniejszej sprawie wprost przepisów rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej w sprawie ramach planów nauczania w szkołach publicznych, ale jedynie na ich podstawie dokonał wykładni pojęcia „plan nauczania” użytego w art. 20 ust. 1 pkt 2 Karty Nauczyciela, dochodząc do trafnej konkluzji, że zmniejszenie przez organ prowadzący tygodniowej liczby godzin wychowania przedszkolnego stanowi „zmianę planu nauczania” w rozumieniu powołanego przepisu, uprawniającą dyrektora przedszkola do rozwiązania stosunku pracy z nauczycielem w trybie tego

przepisu (zob. także wyrok Sądu Najwyższego z dnia 18 lutego 2013 r., II PK 146/12, LEX nr 1308073).

Natomiast problem: „jakie kryteria niedotyczące nauczyciela przedszkola powinny być brane pod uwagę przy rozwiązywaniu z nim stosunku pracy”, był wielokrotnie przedmiotem wypowiedzi Sądu Najwyższego na tle określonych stanów faktycznych. Przyjmowano w nich, że chodzi o kwalifikacje, staż pracy, stosunek do wykonywanych obowiązków, a także sytuację osobistą i materialną poszczególnych nauczycieli (por. wyroki Sądu Najwyższego: z dnia 12 stycznia 1998 r., I PKN 531/98, OSNAPiUS 2000 nr 5, poz. 173; z dnia 5 listopada 1998 r., I PKN 420/98, OSNAPiUS 1999 nr 24, poz. 784; z dnia 17 kwietnia 1997 r., I PKN 110/97, OSNAPiUS 1998 nr 7, poz. 205 z dnia 20 sierpnia 2001 r., I PKN 570/00, OSNAPiUS 2003 nr 13, poz. 311; z dnia 19 maja 2004 r., I PK 225/12, OSNAPiUS 2005 nr 3, poz. 36; z dnia 8 marca 2012 r., III PK 52/11, LEX nr 1212059).

W konsekwencji nie można uznać, że w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne (art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c.), skoro Sąd Najwyższy zajął już stanowisko w przedstawianej kwestii i wyraził swój pogląd we wcześniejszych orzeczeniach (por. postanowienia Sądu Najwyższego: z dnia 16 stycznia 2003 r., I PK 230/02, OSNAPiUS - wkładka z 2003 r. Nr 13, poz. 5; Sądu Najwyższego: z dnia 10 marca 2010 r., II UK 363/09, LEX nr 577467, z dnia 12 marca 2010 r., II UK 400/09, LEX nr 577468; z dnia 189 stycznia 2012 r., I UK 328/11, LEX nr 1215423; z dnia 19 marca 2012 r., II PK 294/11, LEX nr 1214578).

Jeśli natomiast chodzi o zarzut nieważności postępowania „pod kątem naruszenia art. 75 § 3 ustawy o ustroju sądów powszechnych”, to trzeba przypomnieć, że kwestia delegowania sędziego do orzekania w innym sądzie uregulowana jest w art. 77 § 1 ustawy z dnia 27 lipca 2001 r. - Prawo o ustroju sądów powszechnych, (jednolity tekst: Dz.U. z 2013 r., poz. 427 ze zm.), a zgodnie z uchwałą pełnego składu Sądu Najwyższego z dnia 14 listopada 2007 r., BSA I-4110-5/07 (Biuletyn Sądu Najwyższego 2007, nr 11, s. 6), ustawowe uprawnienie Ministra Sprawiedliwości do delegowania sędziego do pełnienia obowiązków sędziego w innym sądzie może być w jego zastępstwie albo z jego upoważnienia wykonywane przez sekretarza stanu lub podsekretarza stanu. Skarżąca myli zatem delegowanie sędziego na podstawie art. 77 § 1 Prawa o ustroju sądów

powszechnych z przeniesieniem sędziego na inne miejsce służbowe (bez jego zgody) w myśl art. 75 § 2 pkt 1 tej ustawy. Tylko w tym ostatnim przypadku Sąd Najwyższy przyjął, że w wydaniu decyzji o przeniesieniu sędziego na inne miejsce służbowe na podstawie art. 75 § 3 w związku z art. 75 § 2 pkt 1 ustawy - Prawo o ustroju sądów powszechnych Minister Sprawiedliwości nie może być zastąpiony przez sekretarza ani podsekretarza stanu (zob. uchwałę całego składu Sądu Najwyższego z dnia 28 stycznia 2014 r. w sprawie, BSA-4110-4/13, OSNKW 2014 nr 4, poz. 31).

Skarżąca nie zdołała zatem wykazać, że zachodzi potrzeba rozpoznania jej skargi przez Sąd Najwyższy, wobec czego z mocy art. 398⁹ k.p.c. należało postanowić jak w sentencji.